

Станіславенко А. В.,
випускниця ОП «Політична журналістика»
ДонНУ імені Василя Стуса,
магістерка журналістики

ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО YOUTUBE-КОНТЕНТУ ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022 Р.: ЯКІ ТЕМИ СТАЛИ ПОПУЛЯРНИМИ?

У цій роботі проведено комплексний аналіз змін у тематичному та формальному наповненні українського YouTube-контенту, що відбулися після початку повномасштабного російського вторгнення в Україну 24 лютого 2022 р. Основна увага приділяється аналізу зміщення тематичного фокусу від традиційного інформування до комплексного аналізу воєнних подій, політичних рішень і гуманітарних криз із залученням експертного дискурсу, що сприяє формуванню критичного мислення аудиторії. Особливий акцент зроблено на інтеграції патріотичної символіки, формуванні українського духу суспільства. На прикладі діяльності YouTube-каналів «Alexey Arestovych» та «RAMINA» показано, як цифровий медіапростір адаптується до умов воєнного часу, забезпечуючи не лише оперативну передачу інформації, а й стимулюючи соціокультурний діалог і формування національної ідентичності.

Ключові слова: YouTube, трансформація, медіаконтент, війна, патріотизм, аналітика.

Початок повномасштабного російського вторгнення в Україну 24 лютого 2022 р. відкрив нову еру трансформації всіх секторів суспільного життя, серед яких медіапростір займає центральне місце. Розвиток сучасних комунікаційних технологій сприяв переорієнтації традиційних засобів масової інформації, поступово втрачаючи їх домінуючу позицію, на користь цифрових платформ, серед яких YouTube виступає ключовим інструментом для інформування, мобілізації населення та культурної самореалізації [1]. У сучасних умовах війни українські творці контенту змушені оперативно адаптувати свої інформаційні формати та тематичну спрямованість, що дає змогу не лише оперативно реагувати на надзвичайну ситуацію, а й активно формувати національну ідентичність і забезпечувати інформаційну безпеку громадянського суспільства.

У сучасній науковій літературі трансформація медіаконтенту розглядається як комплексний процес, що включає зміни в структурі повідомлень, методах комунікації та використанні риторичних стратегій. Т. Рудакова та А. Онкович зазначають, що у період війни формування національної ідентичності набуває нового

виміру, адже медіа виступають не лише інструментом інформування, але і засобом мобілізації суспільства [1]. З. Галаджун та Р. Бакай підкреслюють, що YouTube як нова форма медіакомунікації дає змогу оперативно реагувати на зовнішні виклики, використовуючи аналітичний підхід та експертну термінологію [6].

К. Бакаєвич у своїх дослідженнях акцентує увагу на зростанні кількості відеоматеріалів, орієнтованих на оперативне висвітлення воєнних подій, політичних рішень та гуманітарних криз [2]. Зокрема, зазначено, що у відеоматеріалах спостерігається посилення експертного підходу, що дає змогу глядачеві отримати перевірену інформацію в умовах інформаційної нестабільності. А. Литвиненко розглядає феномен зміни контенту з культурно-мистецького на аналітичний і військовий, що підтверджується переходом деяких популярних творців до тематики актуальних подій [5].

У проведеному аналізі результатів дослідження трансформації українського YouTube-контенту після 24 лютого 2022 р. з'являється комплексна картина, що демонструє як еволюцію тематичного наповнення, так і зміну дискурсивних стратегій творців контенту. Наукове дослідження виявило, що значна частина відеоматеріалів набуває орієнтації на оперативне висвітлення подій, що супроводжується використанням специфічної експертної лексики та наукової термінології.

Трансформація українського YouTube-контенту після 24 лютого 2022 р. є об'єктом ґрунтовного дослідження, оскільки вона відображає не лише зміну інформаційних потоків, але й адаптацію медіапростору до умов воєнного конфлікту, що супроводжується глибинною реконфігурацією тематичного та риторичного дискурсу. Одним із ключових аспектів цього процесу є зміна тематичного фокусу, що виражається у переході від традиційного інформування до комплексного аналізу воєнних подій, політичних рішень та гуманітарних криз, а також у поєднанні оперативної передачі фактів з аналітичною рефлексією історичного та культурного контексту. В умовах ескалації кризових явищ творці контенту використовують експертну лексику та наукову термінологію, що забезпечує високий рівень довіри аудиторії до представленої інформації.

У цьому контексті важливою є трансформація риторичних стратегій, що супроводжує зміну тематичного спрямування. Творці контенту не лише повідомляють фактичні дані, але і впроваджують патріотичну символіку та культурні алюзії, що сприяють емоційному залученню аудиторії. Використання архівних кадрів, традиційної музики, історичних алюзій та символів національного культурного коду є прикладами семіотичних елементів, які стають інструментом мобілізації та консолідації суспільства в умовах війни, що дає змогу не тільки передати інформаційний меседж, а й стимулювати формування колективної пам'яті та національної свідомості. Застосування дискурсивного аналізу виявляє, що сучасний контент набуває характеру багатовимірного наративу, де кожен символ та алюзія

виконують роль у створенні комплексного образу подій, сприяючи формуванню як емоційної, так і когнітивної реакції аудиторії.

Для ілюстрації вищезазначених процесів корисно розглянути приклади трансформації контенту на основі діяльності окремих YouTube-каналів, зокрема «Alexey Arestovych» та «RAMINA». Після 24 лютого 2022 р. YouTube-канал Олексія Арестовича зазнав значних змін, що дало йому змогу зайняти провідну позицію у медіапросторі воєнного часу [8]. Спочатку функціонуючи як засіб іміджевого представлення публічного посадовця, ресурс перейшов у формат особистого медіа, який поєднує аналітичний матеріал, експертні інтерпретації актуальних подій і елементи психоемоційної підтримки. Зміни в інформаційному продукті відображають переосмислення ролі комунікатора, що демонструє високий рівень адаптивності до умов воєнного конфлікту.

Поява щоденних розмов із Марком Фейґіним, оформлених у вигляді аналітичних брифінгів, дала можливість розширення аудиторії. Матеріали містять компоненти фронтової аналітики, філософських роздумів і геополітичних оцінок, що забезпечують емоційну підтримку аудиторії у період невизначеності. Розробка такої моделі подачі інформації дала змогу залучити слухачів як в Україні, так і поза її межами, зокрема серед російськомовних користувачів.

Відставка Арестовича з посади радника Офісу Президента у січні 2023 р. ознаменувала перехід до більш критичних оцінок внутрішньої політичної ситуації. Зміна характеру контенту супроводжується відходом від офіційного дискурсу на користь висловлювань із підвищеною особистісною експресією і критичністю, що сприяло переосмисленню ролі автора як альтернативного інформаційного джерела. Розширення спектра тем створило майданчик для осмислення як поточних кризових явищ, так і перспектив розвитку суспільства.

Окрім позитивних трансформацій, розвиток каналу супроводжується й численними критичними зауваженнями щодо політики та ведення каналу. Зокрема, деякі критики зазначають, що емоційно забарвлений стиль Арестовича та його схильність до суб'єктивізації фактів можуть впливати на об'єктивність подачі інформації, що особливо важливо у воєнний час. Харизматичний імідж і особистий підхід до висвітлення подій іноді створюють враження політичної упередженості, що може негативно позначатися на формуванні суспільної думки. Додатково, питання щодо балансу між офіційним дискурсом та критичними висловлюваннями викликають занепокоєння щодо методології аналізу і викладу інформації, адже окремі висловлювання можуть містити як аналітичну глибину, так і особистісні оцінки, що іноді суперечать одна одній. Таке поєднання може призводити до двозначності у сприйнятті як поточних подій, так і перспектив розвитку суспільства, особливо в умовах інформаційної невизначеності.

Описаний приклад демонструє як можливості персоналізованого медіа, що створюють альтернативний інформаційний простір, так і ризики, пов'язані з потенційною політичною упередженістю та суб'єктивізацією фактів. Інтеграція аналітичних висновків, емоційних компонентів і особистого стилю подачі створює умови для глибокого осмислення як воєнної ситуації, так і майбутніх соціально-політичних трансформацій, проте підкреслює необхідність критичного аналізу представленої інформації. Загалом трансформація каналу Арестовича є прикладом формування нового інформаційного формату, який поєднує аналітичний і емоційно-орієнтований контент, але водночас викликає дискусії щодо методології подачі інформації та політичної неупередженості, що має вагоме значення для розуміння процесів адаптації медіа у кризових умовах та створення альтернативних платформ для осмислення суспільно-політичних викликів.

Діяльність YouTube-каналу «RAMINA» демонструє процес адаптації цифрового медіапростору до нових соціополітичних умов шляхом інтеграції аналітичного підходу та патріотичного дискурсу. Основною особливістю каналу є використання формату інтерв'ю, що передбачає комунікацію з лідерами громадської думки, серед яких політичні аналітики, військові експерти, представники культурної еліти, журналісти та громадські діячі [7]. Такий формат сприяє багатогранному аналізу суспільно-політичних і воєнних процесів, забезпечуючи аудиторію різними поглядами на ключові події, що відбуваються в Україні та світі. Контент каналу вирізняється високим ступенем емоційної залученості, що досягається завдяки активному використанню елементів національного культурного коду, серед яких наявні архівні відеоматеріали, відзняті на лінії фронту. Така стратегія не лише посилює ефект ідентифікації аудиторії з представленим матеріалом, а й сприяє формуванню колективної пам'яті, консолідації суспільства та утвердженню національної ідентичності. Водночас залучення перевірених фактів, аргументованих суджень та експертних коментарів забезпечує аналітичну глибину контенту, що дає змогу аудиторії не лише отримувати оперативну інформацію, а й здійснювати її критичне осмислення. YouTube-канал «RAMINA» виконує подвійну функцію: з одного боку, він виступає платформою для розширеного обговорення актуальних питань із ключовими фігурами українського суспільства, з іншого, – стає засобом підвищення рівня медіаграмотності, формування критичного мислення та зміцнення національної свідомості в умовах воєнного часу. Інтеграція патріотичних мотивів із глибоким аналітичним підходом у контенті каналу свідчить про загальну тенденцію трансформації цифрових медіа, що орієнтуються не лише на інформаційну функцію, а й на ширше соціокультурне та ідеологічне значення.

Отже, трансформація українського YouTube-контенту після 24 лютого 2022 р. є багатограним процесом, що об'єднує оперативну висвітленість, аналітичну аргументацію та патріотичну символіку, що інтегруються у сучасний інформаційний

нарратив. Досвід проаналізованих YouTube-каналів демонструє ефективність використання експертного дискурсу, який дає змогу формувати критичне мислення через структурований аналіз подій воєнного стану. Синергія методів допомагає цифровому медіапростору адаптуватися до викликів воєнного часу, забезпечуючи не лише оперативну передачу інформації, а й стимулюючи соціокультурний діалог та формування колективної свідомості у суспільстві.

Список літератури

1. Рудакова Т., Онкович А. YouTube-канали в Україні. *Молодий вчений*. 2022. № 1(101). С. 43–46.
2. Бакаєвич К. О. Переваги та недоліки поширення новинного контенту на відеохостингу «YouTube» під час повномасштабного вторгнення. *Обрії друкарства*. 2024. № 1(15).
3. Війна і трансформація повсякденності: жіночий погляд. Київ: Фонд ім. Г. Бьолля в Україні. 2015. С. 11–29.
4. Балакірева О. Трансформація ціннісних орієнтацій в українському суспільстві. *Український соціум*. 2007. С. 63–70.
5. Литвиненко А. Українські YouTube-канали на культурно-мистецьку тематику під час повномасштабного вторгнення росії до України. *Образ*. 2023. Вип. 2(42). С. 25–37.
6. Галаджун З., Бакай Р. YouTube як нова форма медіакомунікації. *Вісник Національного університету «Львівська Політехніка»*. Львів, 2020. Вип. 4. С. 117–131.
7. YouTube-канал «RAMINA». URL: <https://www.youtube.com/@Raminaeshakzai> (дата звернення: 02.04.2025).
8. YouTube-канал «Alexey Arestovych». URL: <https://www.youtube.com/@arestovych> (дата звернення: 02.04.2025).